

S hlubokou lítostí oznamujeme, že v úterý 2. listopadu 2021 zemřel ve věku 78 let prof. PhDr. Ivo Hlobil, CSc.

Ivo Hlobil – vědecký pracovník Ústavu dějin umění AV ČR a emeritní profesor katedry dějin umění Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci – byl jedním z nejnámennějších představitelů oboru dějin umění v České republice a patřil k nejrespektovanějším českým historikům umění v mezinárodním měřítku. K výsledkům jeho dlouholeté činnosti je nutno započítat nejen špičkové odborné publikace a teoretické výstupy, ale též zásadní podíl na výchově několika generací historiků umění a praktický přínos pro památkovou péči a fungování vědeckých infrastruktur.

V české památkové péči a teorii restaurování zanechal výraznou stopu svými texty, které se věnují nejen aktuálním kauzám, ale také teoretickým základům monumentiky či dějinám a principům specifické české restaurátorské školy. Vedle toho se jako aktivní památkář vkládal do jednotlivých, často politicky ožehavých a společensky významných sporů („Přemyslovský palác“

v Olomouci, Mariánský sloup, Bojnický oltář ad.). Jeho erudice a autorita se projevila v řadě odborných grémií a rad na všech úrovních státní správy a ochrany památek.

Na pedagogickém poli náleží Ivu Hlobilovi zásadní podíl na porevoluční obnově katedry dějin umění na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci, spolu s Prahou a Brnem nejnámennějšího školícího pracoviště historiků umění v České republice. Za více jak dvě desetiletí soustavné pedagogické činnosti přispěl k formování mnoha desítek dnes již etablovaných historiků umění, jimž i při jejich rozdílných badatelských zájmech dokázal předat nejen své znalosti, ale zejména schopnost teoretického uvažování nad uměleckými úlohami, metodologické přístupy a v neposlední řadě zanícení pro obor. V roli emeritního profesora se i po skončení aktivního pedagogického působení v Olomouci nadále podílel jako školitel a člen oborové rady na vědecké výchově mladých historiků umění v rámci doktorského studia.

Vlastním polem vědeckého zaměření Iva Hlobila bylo evropské umění středověku a rané renesance. Jeho zájem vyrůstal zprvu z regionálního (severo)moravského zakotvení, ale brzy přerostl v dílo zabývající se nejdůležitějšími otázkami středoevropské umělecko-historické medievistiky. Z bibliografie čítající stovky položek je tak třeba zmínit zvláště knihu *Humanismus a raná renesance na Moravě* (s E. Petru, 1992), jejíž anglická verze vyšla v roce 1999.

Od sklonku tisíciletí lze sledovat Hlobilův intenzivní zájem o problematiku pražské katedrály sv. Víta, a to jak její architektonickou, tak skulpturální složku, potažmo pak zájem o osobnost největšího umělce působícího ve 14. století v českých zemích – Petra Parléře a dvorské umění doby Karla IV. K tomuto tématu publikoval řadu zásadních statí většinou v mezinárodních periodických a konferenčních sbornících. Jako neúnavný organizátor a praktik působil také

v Radě Pražského hradu či v Památkové radě primátora hl. m. Prahy. V posledních letech se Hlobilův odborný zájem zaměřil na dobu, která byla pro české umění v evropském kontextu snad ještě významnější: na období tzv. krásného slohu kolem roku 1400.

K zásadním Hlobilovým počínům, které budou ještě dlouhá desetiletí tvořit nepominutelnou bázi dalšího výzkumu, patří jím realizované výstavy středověkého umění. Na prvním místě je třeba zmínit velkolepou přehlídku *Od gotiky k renesanci: Výtvarná kultura Moravy a Slezska 1400–1550* (Brno, Olomouc, Opava 1999), která v daném rozsahu poprvé ukázala pozdně středověké kulturní bohatství Moravy a českého Slezska a byla doprovozena monumentálním pětidílným vědeckým katalogem. Výstava byla následujícího roku úspěšně reprízována v Palazzo Venezia a stala se tak vůbec první velkou přehlídkou staršího českého umění v Římě. Na dalších důležitých výstavách Ivo Hlobil intenzivně spolupracoval s Muzeem umění v Olomouci (*Gotické madony na Ivu, 2014*) či s Národní galerií v Praze (*Krásné madony # Salcburk. Litý kámen kolem 1400, 2020*).

Odchod profesora Iva Hlobila je nenahraditelnou a bolestnou ztrátou pro všechny jeho blízké, kolegy, spolupracovníky, žáky a instituce, s nimiž byl dlouhodobě spojený, i pro celý obor dějin umění.